

ЧИТАЛИЩЕТО И БЪЛГАРСКОТО СЕЛО

По общи признания българското село е изоставено въ много отношения. Въ по-големиятъ брой села липсватъ най-необходимитѣ сгради за обитаване; населението живѣе при твърде трудни и тежки условия. Особено когато настѣпятъ тежкитѣ есенни и зимни дни, мжката на селянина е много голѣма. Изобщо благоприятнитѣ условия по всички наши села сж много назадъ. Може би, една отъ главнитѣ причини да бѣга интелигенцията отъ селата е и тая, че липсватъ условия за по-удобенъ животъ.

Отъ друга страна голѣмото мнозинство на селското население е още изостанало твърде много въ своето културно развитие. Колко голѣмо е тукъ невежеството! Почти всички селяни сж ограмотени само за да се подписватъ, кждето ги повикатъ, но тѣ нѣматъ една що-годе задоволителна грамотность. Само най-младото поколѣние следъ войнитѣ е ограмотено и то проявява желание за общо-културенъ и общественъ животъ, пѣкъ и общия мирогледъ и житейската опитность на нашия селянинъ, както и на селянката е твърде ограниченъ. Изобщо нерадостна е картината на нашето село, тежки сж условията на живота въ село, изостаналъ е селякътъ доста много въ своето общо културно развитие. А знайно е, че 80 % отъ нашия народъ живѣе въ селата. Градското население много отдавна е отишло напредъ и изобщо градоветѣ ни се утрояватъ много бързо, грижитѣ за тѣхъ отвредъ сж голѣми; като че ли селото е изоставено самò на себе си да се развива. Само понѣкога публичната власть и отдѣлнитѣ обществени ратници отдѣлятъ по-малко внимание и грижи за селото.

А каква е културно-просвѣтната работа въ село? Отговорътъ е само единъ: твърдѣ слаба и крайно незадоволителна. Както въ миналото, така и днесъ централна и дейна личность е народния учителъ. Въ последнитѣ години и то само въ по-големитѣ села вече се явиха на културното поле въ помощъ на учителя и други интелигентни сили: лѣкаря, свещеникътъ, образования кметъ и др. Единствено срѣдище за културна работа си остава само народното читалище. Така е било въ далечното минало, въ предосвободителната епоха, така е и сега; може би, че и за дълго време ще си остане само то. Съ своята разнообразна дейность въ село читалището е срѣдище за поука по най-различни въпроси изъ областъта на науката и обществения животъ; сжщевременно то е и мѣсто за приятно прекарани часове, за отмора отъ тежката физическа работа. Добре организираното и дейно читалище въ село винаги поднася на населението многобройни сказки и беседи по въпроси, свързани съ живота и поминъка му, изъ областъта на здравната просвѣта и хигиена. Театралнитѣ забави и представления въ читалищнитѣ салони сж едничкото удоволствие на селянитѣ и селянкитѣ. Колко много може и трѣбва да допри-